

Statenleden Provincie Utrecht
t.a.v. de Griffie
Provinciehuis
Utrecht

Datum: 8 februari 2024

Betreft: Gratis OV voor 66-plussers met een krappe beurs

Beste statenleden van de Provincie Utrecht,

De provincie Utrecht heeft bekend gemaakt dat zij de Pilot gratis OV voor 66-plussers met krappe beurs in 2024 verlengen. Dat is geweldig nieuws. Vooral omdat uit de eerste proef bleek dat de doelstellingen zijn gehaald. Doel was minimaal 2.000 passen uitgeven, dit is 4.000 geworden (er was budget voor 6.000). Ook blijkt uit onderzoek dat mensen meer zijn gaan reizen en minder eenzaam zijn. 58% van de deelnemers geeft aan dat hun leven in sterke tot zeer sterke mate op positieve manier is veranderd.

Wat er niet bijstaat is dat er in de provincie Utrecht meer dan 25.000 ouderen wonen die tot de beoogde doelgroep behoren. 16% van de ouderen in de provincie hebben de pas dus aangeschaft. Dat betekent dat 84% van de ouderen nog geen gebruik maakt van de regeling en niet is bereikt afgelopen jaar.

Vanaf 1 januari 2024 kunnen ouderen van 66 jaar die niet meer dan € 22.200 per jaar ontvangen een gratis OV abonnement aanvragen. Informatie hierover staat op een website en communicatie gaat online. Voor eventuele vragen staat ergens op de website een telefoonnummer. Voor de aanvraag moeten drie stappen worden gezet. Stap 1: Regel een persoonlijke OV-kaart; Stap 2: Download uw inkomensverklaring bij de Belastingdienst. Stap 3: Vul het online formulier in. De persoonlijke OV-kaart moet online worden aangevraagd. Er moet daartoe een pasfoto worden geupload en worden betaald met internetbankieren. Enige hulppunt voor persoonlijke hulp in Utrecht is Servicewinkel U-OV|Utrecht Centraal Station. Daarvoor moet je bijvoorbeeld vanuit Overvecht dan wel met de Regiotaxi of de bus. Een inkomensverklaring moet worden gedownload op de website van de Belastingdienst met je DigiD en vervolgens worden geupload op de website. Tenslotte moet je een online formulier invullen.

Kortom de aanvrager heeft minimaal een computer, tablet, een smartphone, internetbankieren en een internetverbinding nodig om de aanvraag online te kunnen doen. Daarnaast moet de aanvrager voldoende digitale vaardigheden hebben om alle handelingen te verrichten. De aanvrager moet een DGID en een emailadres hebben en via internet kunnen betalen. Lukt je dat niet zelfstandig dan moet je naar Utrecht CS reizen om hulp te vragen bij de Servicewinkel OV. Onpraktisch en klantonvriendelijk... maar kan je dit allemaal niet, dan ben je volledig afhankelijk van kinderen, sociaal netwerk of professionele hulpverleners.

Uit onderzoek blijkt dat juist deze groep, vooral 75+, vaak niet beschikt over voldoende digitale vaardigheden, bang is om fouten te maken, 50% volgens het CBS niet beschikt over een up to date smartphone, soms niet over internet, vaak niet internetbankiert en zich niet voldoende veilig voelt. Gevolg: de groep die het gratis OV abonnement het hardste nodig heeft maakt er minimaal gebruik van, wordt eenzamer en nog afhankelijker van hulp.

In tegenstelling tot vorig jaar zijn er geen folders die aan ouderen kunnen worden meegegeven en is er vanuit de Provincie geen persoonlijke ondersteuning geregeld voor ouderen die wel gebruik willen maken van de regeling, maar de aanvraag niet zelfstandig kunnen regelen. Vorig jaar konden mensen naar de bibliotheek, maar daar is dit jaar niets voor geregeld. Hierdoor lijkt met de uitvoering van deze regeling hetzelfde te gaan gebeuren als in Utrecht met de Parkeerapp voor de bezoekerskorting.

Het zou een streven van de provincie moeten zijn, dat nog veel meer ‘eerste aanschaffers’ in 2024 de pas gaan gebruiken. Terwijl wij denken dat op deze manier ook dit jaar een groot deel, misschien wel een groter deel, van de beoogde doelgroep juist geen gebruik gaat maken van deze regeling.

Wij willen daarom het onderwerp bij u onder de aandacht brengen en u verzoeken om hierover een aantal vragen aan het college te stellen. Uiteraard zijn wij bereid om hierover met u nader te overleggen.

Wij hebben alvast een aantal vragen voor u op een rijtje gezet:

1. Er is nog maar een klein deel van de doelgroep bereikt, die gebruik hebben gemaakt van deze regeling het afgelopen jaar. Heeft de provincie onderzocht welke redenen daarvoor zijn en daarop geanticipeerd?
2. Is er een overzicht per gemeente van hoeveel ouderen aan de regeling heeft deelgenomen?
3. Waarom kunnen aanvragers in 2024 voor vragen en hulp in Utrecht alleen terecht op het centraal station en wordt er geen gebruik meer gemaakt van de bibliotheken?
4. Waarom is het alleen mogelijk om het abonnement digitaal aan te vragen, terwijl wij weten dat deze groep senioren vaak niet (voldoende) digitaal vaardig is? Is het geen principe dat er voor burgers altijd een analoge mogelijkheid moet blijven om van regelingen gebruik te maken en dat daarbij voor een degelijke ondersteuningsstructuur moet worden zorggedragen?
5. Waarom wordt er dit jaar geen communicatie voor de regeling verzorgd?
6. Zijn de resultaten van de 2023 tijdig met belangenorganisaties van ouderen besproken en zijn zij ook betrokken bij de inrichting van het vervolg?

Naast antwoord op deze vragen zouden wij graag snel met de provincie willen praten over oplossingen en alternatieve mogelijkheden om zoveel mogelijk ouderen gebruik te kunnen laten maken van deze geweldige regeling. Wij horen graag of de politiek en de organisatie daarvoor open staat.

Antwoorden met vertrouwen tegemoet ziende,

Stichting U op leeftijd
Yvon Hoogendijk, directeur
Churchilllaan 11
3527 GV Utrecht
T. 06-53562620
E. y.hoogendijk@uopleeftijd.nl